

Marts 1899 fra Folketingets Finansudvalg, hvori der stilles et Ændringsforslag til det Forslag, der forelaa fra den daværende Kultusminister. Som bekendt havde der i flere Aar staaet Strid mellem Ministeren og Folketingets Flertal om denne Sag. Som Følge af denne Strid var den Lov af 1888, der havde gældt i 5 Aar og derefter var bleven fornyet nogle Gange for et Aar ad Gangen, bortfaldt, uden at der var vedtaget nogen ny Lov. Striden stod jo væsentlig om, hvorvidt der kunde paalignes Bidrag til Opførelse af Kirker, idet man tidligere havde omgaaet de gældende Lovbestemmelser paa den Maade, at man byggede Kirker for Laan og saa forrentede Laanet ved Hjælp af Ligning paa Sognemenighederne. Denne ganske afgjorte Omgaaen af gældende Lovbestemmelser modsatte Folketingets Flertal sig. Saa stillede et Flertal i Finansudvalget, som ganske sikkert væsentlig bestod af Venstreformpartiet, og hvortil ganske sikkert ogsaa Finansudvalgets Formand, det ærede Medlem for Ringkøbing (J. C. Christensen) hørte, et Ændringsforslag, der gik ud paa, at til Opførelse af Kirker, til Nybygninger, skulde der ikke kunne lignedes, men kun til Vedligeholdelse af Kirker, og denne Ligning skulde ifølge § 2 kun kunne foregaa efter Anbefaling fra Københavns Kommunalbestyrelse. § 2 i det Forslag, der var stillet af Finansudvalgets Flertal, lyder saaledes: „Ligning i Henhold til § 1 kan ikke foretages til Dækning af Omkostninger ved Nybygninger eller til Forrentning eller Dækning af derved paadragne Gæld og kan kun anordnes efter Anbefaling fra Københavns Kommunalbestyrelse.“ Den følgende § 3 slutter sig hertil. Det er nu ordret dette Forslag, som det ærede Medlem for Aarhus Nordre og jeg have tilladt os at stille. Vi maa altsaa, siger jeg, paa Forhaand gaa ud fra, at det vil vinde velvillig Tilslutning fra dette Tings Flertal og fra den højtærede Kultusminister, thi det er jo dette Tings Flertals og den højtærede Kultusministers eget gamle Standpunkt. Det vil jo nu vise sig, om det ogsaa sker.

Ærede Medlemmer ville se, at Forslagsstillerne have holdt sig nøjagtig til den Affattelse, som Venstre den Gang ønskede at give Loven. Derfor have vi udeladt Ordene i § 3 af det foreliggende Lovforslag om Ministeriets Bestemmelse. Det er nemlig ogsaa en Forandring, der er sket i Kultusministerens nuværende Forslag og for Resten ogsaa i det, som

blev vedtaget i Fjor, at man har vendt Forholdet om. Stillingen er jo den, at der ganske vist paa et væsentligt Punkt er foregaaet et Fremskridt, naar man sammenligner Loven af 1888 og tidligere Højrekultusministres Krav med den nuværende Venstrekultusministers Stilling. Der er foregaaet det ene Fremskridt paa et væsentligt Punkt, at der ikke længere maa paalignes Bidrag til Opførelse af ny Kirker. Dog kan det ikke nægtes, at man allerede er ligesom ved at glide noget tilbage til det gamle Misbrug — det blev ogsaa ved 1ste Behandling paapeget her af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Philipsen) — idet man har paalignet Bidrag til en Hovedstandsættelse af Kristianskirken paa Kristianshavn, som i ikke ringe Grad ligner en Nyopførelse. Altsaa, man er ligesom ved at glide tilbage til det gamle Misbrug, og det er ikke godt at vide, hvor man vil standse, men efter Lovens Udtryk er der paa dette Punkt et Fremskridt. Paa andre Punkter er der derimod desværre bestemte Tilbageskridt.

For det første er der dette, at man har taget Sognekirkernes Drift med. Der er ikke længere Tale om Vedligeholdelse og Istandsættelse, men tillige om Drift. Det er jo dette Punkt, der særlig har vakt Modstand i kirkeligsindede Kredse i København. Den højtærede Kultusminister og ærede Medlemmer ville vide, at der netop i disse Dage er ved at rejse sig en kraftig Protestbevægelse i københavnske kirkelige Kredse mod det Lovforslag, som her foreligger. „Kristelig Dagblad“ har indeholdt en Række Artikler af Pastor Henry Ussing derimod, og det Punkt, han særlig fæster Opmærksomheden ved, er Spørgsmaalet om Driften af Kirkerne. Han siger, at det er et fuldstændigt Brud med den gamle Opfattelse og den gamle Tradition, at ogsaa Udgiften til Driften af Kirkerne skal paalignes over hele København, men at det maa være en Sag, der absolut kun vedkommer den enkelte Sognemenighed. Altsaa, paa dette Punkt er der et Tilbageskridt fra den tidligere Tilstand, et Tilbageskridt, som særlig har vakt Bekymring i kirkeligsindede Kredse i København. Men paa et andet Punkt er der et stort Tilbageskridt, som særlig har vakt Misstemning i kommunale Kredse i København, nemlig den helt forandrede Maade, hvorpaa Ligningen foregaa. Det var noget, som navnlig Borgmester Dybdal gjorde opmærksom paa ved de Forhandlinger, der ere førte i Københavns Bor-